

Instytucja Certyfikująca przed przekazaniem do Komisji Europejskiej Wniosku o płatność okresową, wykorzystuje na potrzeby procesu certyfikacji dane zawarte w deklaracji od IZ do IC, w zakresie wykrytych nieprawidłowości.

W przypadku stwierdzenia przez Instytucję Certyfikującą poprawności otrzymanych dokumentów oraz że warunki certyfikacji, o których mowa w Wytycznych zostały spełnione przez Instytucję Zarządzającą i inne instytucje uczestniczące we wdrażaniu RPO, Instytucja Certyfikująca dokonuje przeliczenia poniesionych i poświadczonych przez Instytucję Zarządzającą wydatków z PLN za dany okres sprawozdawczy na EUR i poświadcza wydatki oraz sporządza Wniosek o płatność okresową do Komisji Europejskiej oddzielnie w zakresie EFRR i EFS. Dokument jest przygotowywany i przekazywany do Komisji Europejskiej za pomocą SFC2014.

Instytucja Certyfikująca dokonuje przeliczenia poniesionych i poświadczonych przez Instytucję Zarządzającą wydatków z PLN na EUR, wg miesięcznego kursu obrachunkowego wymiany waluty, określonego w art. 133 ust. 1 rozporządzenia ramowego.

Instytucja Certyfikująca niezwłocznie po przesłaniu do Komisji Europejskiej Wniosku o płatność okresową przekazuje do Ministerstwa Finansów drogą elektroniczną kopię potwierdzenia przekazania dokumentu do Komisji Europejskiej, wygenerowaną z systemu SFC2014.

3.2.2.2 Opis systemu księgowego będącego podstawą poświadczania zestawienia wydatków przed Komisją (art. 126 lit. d) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013):

- **Uzgodnienia dotyczące przesyłania zagregowanych danych do instytucji certyfikującej w przypadku istnienia systemu zdecentralizowanego,**
- **Powiązania między systemem księgowym a systemem informatycznym opisanym w pkt. 4.1,**
- **Oznaczenie transakcji w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w przypadku istnienia wspólnego systemu z innymi funduszami.**

Uzgodnienia dotyczące przesyłania zagregowanych danych do Instytucji Certyfikującej w przypadku istnienia systemu zdecentralizowanego.

Instytucja Certyfikująca otrzymuje od Instytucji Zarządzającej Deklaracje wydatków od Instytucji Zarządzającej do Instytucji Certyfikującej, które sporządzone i zatwierdzone są przez Instytucję Zarządzającą i zawierają dane dotyczące poniesionych wydatków w podziale na poszczególne osie priorytetowe oraz fundusze.

Zasady i system sporządzania i przekazywania Deklaracji wydatków od Instytucji Zarządzającej do Instytucji Certyfikującej zostały przedstawione w Instrukcji Wykonawczej.

Wszystkie instytucje biorące udział w procesie wdrażania projektów/programów finansowanych z udziałem środków pomocowych UE zobowiązane są do prowadzenia elektronicznej ewidencji księgowej poniesionych wydatków. Zasady oraz standardy utrzymywania w formie elektronicznej zapisów księgowych dotyczących wydatków poniesionych w ramach poszczególnych programów określa ustawa o finansach publicznych i akty wykonawcze do niej oraz ustawa o rachunkowości.

Wszystkie instytucje biorące udział w realizacji projektów/programów finansowanych z udziałem środków z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności zobowiązane są do wprowadzania danych finansowych do SL2014. Aplikacja raportująca centralnego systemu teleinformatycznego (SRHD) pozwala na tworzenie raportów oraz zestawień dotyczących wydatków poniesionych w ramach poszczególnych programów.

Instytucja Certyfikująca za pośrednictwem SL2014 ma dostęp do danych finansowych w zakresie wydatków poniesionych na dany program.

Powiązania między systemem księgowym a systemem informatycznym.

Zadania określone w art. 126 lit. d) rozporządzenia ramowego realizowane są poprzez gromadzenie odpowiednich danych w ramach aplikacji głównej centralnego systemu teleinformatycznego (SL2014), spełniającego wymogi systemu księgowego tylko w rozumieniu tego artykułu.

Oznaczenie transakcji w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w przypadku istnienia wspólnego systemu z innymi funduszami.

Instytucje na poszczególnych poziomach wdrażania monitorują przy pomocy SL2014 wydatki poniesione przez beneficjentów w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

SL2014 na podstawie danych wprowadzonych przez właściwe instytucje odpowiedzialne za wdrażanie danego programu pozwala na wyodrębnienie wydatków w podziale na projekty, działania, osie priorytetowe oraz fundusze w podziale na wkład wspólnotowy i krajowy. Na podstawie danych zawartych w SL2014 Instytucja Zarządzająca generuje raporty zawierające informację o wnioskach beneficjentów o płatność poświadczonych w danym okresie z uwzględnieniem podziału na priorytety i fundusze. Wygenerowane raporty służą do sporządzenia dokumentu Deklaracji wydatków od Instytucji Zarządzającej do Instytucji Certyfikującej w zakresie odpowiednio EFRR lub EFS.

Sporządzona przy pomocy danych zgromadzonych w SL2014 Deklaracja wydatków od Instytucji Zarządzającej do Instytucji Certyfikującej stanowi podstawę do sporządzenia przez Instytucję Certyfikującą Wniosku o płatność okresową do Komisji Europejskiej, który jest wysyłany za pomocą SFC2014.

3.2.2.3 Opis procedur sporządzania zestawienia wydatków, o którym mowa w art. 59 ust. 5 rozporządzenia (UE, Euratom) nr 966/2012 (art. 126 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013). Uzgodnienia dotyczące poświadczania kompletności, rzetelności i prawdziwości Roczno Zestawienia Wydatków oraz poświadczania, że wydatki ujęte w tym zestawieniu są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa (art. 126 lit. c) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013), z uwzględnieniem wyników wszystkich kontroli i audytów.

Instytucja Certyfikująca odpowiada za przedłożenie Komisji Europejskiej Roczno Zestawienia Wydatków obejmującego rok obrachunkowy oddzielnie dla EFRR i EFS. Zestawienia wydatków są sporządzane zgodnie z formatem określonym w załączniku nr VII do Rozporządzenia Wykonawczego Komisji (UE) nr 1011/2014.

Roczno Zestawienie Wydatków sporządzane jest za dany rok obrachunkowy i przekazywane do Komisji Europejskiej do dnia 15 lutego po zakończeniu roku obrachunkowego, którego dotyczy. Rok obrachunkowy obejmuje okres od dnia 1 lipca danego roku kalendarzowego do dnia 30 czerwca kolejnego roku kalendarzowego.

Instytucja Certyfikująca sporządza Roczno Zestawienie Wydatków do Komisji Europejskiej w oparciu o Deklarację wydatków od Instytucji Zarządzającej do Instytucji Certyfikującej zaksięgowane w roku obrachunkowym, którego dotyczy Roczno Zestawienie Wydatków. Instytucja Certyfikująca może wyłączyć z Roczno Zestawienia Wydatków wydatki wcześniej ujęte w Deklaracji wydatków z uwagi na trwającą ocenę ich zgodności z prawem i prawidłowości. Całość lub część takich wydatków może

zostać ujęta w Rocznym Zestawieniu Wydatków do Komisji Europejskiej dotyczącym kolejnego roku obrachunkowego.

Roczne Zestawienie Wydatków zawiera:

- całkowitą kwotę kwalifikowalnych wydatków zaksięgowanych przez Instytucję Certyfikującą, które zostały ujęte we Wnioskach o płatność okresową przedłożonych Komisji Europejskiej oraz całkowitą kwotę odpowiadających wydatków publicznych poniesionych w trakcie wdrażania operacji, oraz całkowitą kwotę odpowiednich płatności na rzecz beneficjentów dokonanych na mocy art. 132 ust. 1 rozporządzenia ramowego;
- kwoty wycofane i odzyskane w roku obrachunkowym, kwoty, które mają być odzyskane na koniec roku obrachunkowego, kwoty odzyskane na podstawie art. 71 oraz nieściągalne należności;
- kwoty wkładów programu wypłaconych instrumentom finansowym oraz zaliczek w ramach pomocy państwa;
- dla każdego priorytetu – wyszczególnienie różnic pomiędzy wydatkami zadeklarowanymi we wnioskach o płatność okresową, które zostały przedłożone Komisji, a wydatkami zadeklarowanymi w odniesieniu do tego samego roku obrachunkowego we wnioskach o płatność, wraz z wyjaśnieniem wszelkich różnic.

W Rocznym Zestawieniu Wydatków Instytucja Certyfikująca poświadcza, iż:

- zestawienie wydatków jest kompletne, rzetelne i prawdziwe oraz że wydatki ujęte w Zestawieniu są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa oraz zostały poniesione w związku z operacjami wybranymi do finansowania zgodnie z kryteriami mającymi zastosowanie do programu operacyjnego i zgodnymi z obowiązującymi przepisami prawa;
- przestrzegane są przepisy określone w rozporządzeniach dotyczących poszczególnych funduszy, w art. 59 ust. 5 rozporządzenia (UE, Euratom) nr 966/2012 oraz w art. 126 lit. d) i f) rozporządzenia ramowego;
- przestrzegane są przepisy określone w art. 140 rozporządzenia ramowego w odniesieniu do dostępności dokumentów.

Instytucja Certyfikująca w trakcie sporządzania Roczno Zestawienia Wydatków bierze pod uwagę wyniki wszystkich audytów przeprowadzonych przez Instytucję Audytową lub na jej odpowiedzialność, jak również wyniki kontroli zarządczych.

Instytucja Certyfikująca w procesie przygotowania Roczno Zestawienia Wydatków uwzględnia nieprawidłowości wykryte podczas kontroli przeprowadzanych przez Instytucję Zarządzającą i Instytucje Pośredniczące, Instytucję Audytową oraz podczas kontroli przeprowadzonych przez Najwyższą Izbę Kontroli.

Instytucja Certyfikująca przed przekazaniem do Komisji Europejskiej Roczno Zestawienia Wydatków upewnia się, że wykryte nieprawidłowości nie dotyczą wydatków kwalifikowalnych zawartych w Zestawieniu wydatków.

Dokładny opis procedury sporządzania i wysyłania Roczno Zestawienia Wydatków do Komisji Europejskiej zawiera Instrukcja Wykonawcza.

3.2.2.4 W stosownych przypadkach opis procedur obowiązujących w instytucji certyfikującej odnoszących się do zakresu, zasad i procedur dotyczących skutecznych rozwiązań

określonych przez państwo członkowskie¹¹ w odniesieniu do badania skarg dotyczących EFSI, na podstawie art. 74 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013.

Procedury dotyczące rozwiązań przyjętych w odniesieniu do badania skarg dotyczących EFSI zostały opisane w pkt. 2.2.3.16. IZ przekazuje do IC informacje na temat podjętych w tym kierunku działań.

3.3 Odzyskane kwoty

3.3.1 Opis systemu zapewniającego szybkie odzyskanie pomocy publicznej, w tym pomocy Unii.

W przypadku wystąpienia nieprawidłowości, o której mowa w art. 207 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.) w ramach realizowanego projektu Instytucja Zarządzająca RPO stosownie do zapisów ustawy z art. 207 ust. 8 powyższej ustawy wzywa Beneficjenta do dokonania zwrotu dofinansowania wraz z należnymi odsetkami lub do wyrażenia zgody na pomniejszenie kolejnej płatności w terminie 14 dni od dnia otrzymania przedmiotowego pisma.

Jeżeli Beneficjent nie dokona stosownego zwrotu w terminie wskazanym w powyższym piśmie Zarząd Województwa Lubuskiego pełniący funkcję Instytucji Zarządzającej RPO zgodnie z art. 207 ust. 1 oraz 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.) wydaje decyzję administracyjną w przedmiocie zwrotu dofinansowania, po uprzednim przeprowadzeniu stosownego postępowania administracyjnego zgodnie z zapisami ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks Postępowania Administracyjnego (Dz. U. z 2016 r., 23).

W przypadku złożenia przez Beneficjenta wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy przeprowadzane jest postępowanie administracyjne zakończone wydaniem decyzji administracyjnej, w której Zarząd Województwa Lubuskiego może:

- utrzymać w mocy zaskarżoną decyzję albo
- uchylić zaskarżoną decyzję w całości albo w części i w tym zakresie orzeka co do istoty sprawy albo uchylając tę decyzję - umarza postępowanie pierwszej instancji w całości albo w części, albo
- umorzyć postępowanie odwoławcze.

Beneficjentowi przysługuje prawo do złożenia skargi na wydaną decyzję Zarządu Województwa Lubuskiego za jego pośrednictwem do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wielkopolskim. W takim przypadku Instytucja Zarządzająca RPO przekazuje przedmiotową skargę wraz z odpowiedzią oraz kserokopią akt sprawy do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wielkopolskim. Dalsze działania są podejmowane zgodnie z ustawą z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r., poz. 270 z późn. zm.)

W przypadku gdy decyzja administracyjna w przedmiocie zwrotu dofinansowania wraz z należnymi odsetkami określonymi jak dla zaległości podatkowych jest ostateczna Instytucja Zarządzająca RPO może podjąć stosowne kroki mające na celu odzyskanie należności ujętych w przedmiotowej decyzji z wykorzystaniem dokonanych w umowie o dofinansowanie zabezpieczeń poprawnej realizacji projektu, a także ewentualnie poprzez wystawienie tytułu wykonawczego i przekazanie go do wykonania do właściwego naczelnika Urzędu Skarbowego

Instytucja Certyfikująca weryfikuje kwoty odzyskane i wycofane na podstawie danych zarejestrowanych w SL2014. Celem weryfikacji jest potwierdzenie, że Deklaracja wydatków od IZ do IC została pomniejszona o wszystkie kwoty odzyskane i wycofane zarejestrowane w SL2014 w okresie, za który złożona jest Deklaracja wydatków od IZ do IC

¹¹ Odniesienie do dokumentu lub przepisów krajowych, gdzie państwo członkowskie określiło takie skuteczne rozwiązania.

3.3.2 Procedury zapewniające właściwą ścieżkę audytu przez prowadzenie w formie elektronicznej zapisów księgowych dotyczących każdej operacji, w tym kwot odzyskanych, kwot podlegających odzyskaniu, kwot wycofanych z wniosku o płatność, należności nieściągalnych i kwot odnoszących się do operacji zawieszonych w wyniku postępowania prawnego lub odwołania administracyjnego o skutku zawieszającym, w tym kwot odzyskanych przez zastosowanie art. 71 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 dotyczącego trwałości operacji.

W przypadku konieczności odzyskania od beneficjenta środków IZ, wszczyna postępowanie mające na celu odzyskanie kwoty do zwrotu oraz kwalifikuje należność jako kwotę do odzyskania albo kwotę wycofaną po anulowaniu całości lub części wkładu UE dla projektu. Właściwa instytucja wzywa beneficjenta do zwrotu środków lub wyrażenia zgody na pomniejszenie kolejnych płatności na jego rzecz.

Instytucja Zarządzająca sporządzając Deklarację wydatków od IZ do IC w SL2014 dokonuje pomniejszenia kwot w nim ujętych o kwoty odzyskane i kwoty wycofane zarejestrowane w okresie, za który sporządzana jest Deklaracja wydatków od IZ do IC.

Na podstawie informacji zawartych w Deklaracji wydatków od IZ do IC sporządzonej w SL2014 zawierającej kwoty odzyskane i wycofane zarejestrowane w okresie, za który sporządzona jest Deklaracja wydatków od IZ do IC. Instytucja Certyfikująca dokonuje pomniejszenia kwoty wydatków publicznych ujętych we Wniosku o płatność okresową od IC do KE w SFC2014.

Prowadzenie w formie elektronicznej rejestru kwot podlegających procedurze odzyskiwania oraz kwot wycofanych po anulowaniu całości lub części wkładu dla operacji z wyodrębnieniem unijnego wkładu publicznego zapewnione jest w ramach SL2014. Dane do rejestru wprowadzane są na bieżąco przez instytucje, które w programie operacyjnym odpowiadają za podpisywanie umów z beneficjentami. Tryb oraz warunki gromadzenia danych w tym zakresie określa w szczególności instrukcja użytkownika SL2014 oraz *Wytyczne MIR w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2014-2020*. W ramach rejestru kwot podlegających procedurze odzyskiwania oraz kwot wycofanych po anulowaniu całości lub części wkładu unijnego dla projektów:

- prowadzony jest rejestr odsetek umownych należnych państwu członkowskiemu oraz karnych należnych KE,
- możliwa jest identyfikacja kwot odzyskanych przez zastosowanie art. 71 rozporządzenia ramowego dotyczącego trwałości operacji.

Ponadto, SL2014 posiada funkcjonalność pozwalającą na identyfikację kwot odnoszących się do operacji zawieszonych w wyniku postępowania prawnego lub odwołania administracyjnego o skutku zawieszającym.

3.3.3 Uzgodnienia dotyczące potrącania kwot odzyskanych lub kwot, które mają zostać wycofane, z wydatków podlegających deklaracji.

IZ RPO-L2020 w Deklaracji wydatków od IZ do IC, wykazuje kwoty które zostały zakwalifikowane jako wycofane lub ewentualnie jako kwoty podlegające procedurze odzyskania.

Różnica pomiędzy kwotami do odzyskania (podlegającymi procedurze odzyskiwania) oraz kwotami wycofanymi związana jest z momentem pomniejszenia Deklaracji wydatków od IZ do IC o wartość tych środków.

Kwoty do odzyskania (podlegające procedurze odzyskiwania) pomniejszają Deklarację wydatków od IZ do IC dopiero w momencie ich fizycznego odzyskania.

Kwoty wycofane pomniejszają Deklarację wydatków od IZ do IC w momencie podjęcia decyzji o zakwalifikowaniu środków, do których zwrotu zobowiązany jest beneficjent, do tej kategorii. Decyzję o uwzględnieniu kwoty wycofanej w Deklaracji wydatków od IZ do IC podejmuje IZ/IP RPO- L2020. Gdy środki zostaną uznane za wycofane po anulowaniu, a w perspektywie zwrócone przez beneficjenta nie mogą ponownie pomniejszać Deklaracji wydatków od IZ do IC.

IC dokonuje rozliczenia kwot wycofanych lub kwot do odzyskania z Komisją Europejską za pomocą Wniosku o płatność okresową.

Modułem służącym do ewidencji kwot wycofanych lub kwot do odzyskania jest Rejestr obciążeń na projekcie. Dane do Rejestru obciążeń na projekcie wprowadzane są w momencie, gdy nie ma żadnych wątpliwości, iż będą one podlegać procedurze odzyskania.

4 System informatyczny

4.1 Opis systemów informatycznych włącznie ze schematem (system centralny lub wspólny system sieciowy lub system zdecentralizowany z połączeniami między systemami) w odniesieniu do:

4.1.1 *Elektronicznego gromadzenia, rejestrowania i przechowywania danych dotyczących każdej operacji, w tym, w stosownych przypadkach, danych dotyczących poszczególnych uczestników i – o ile jest to wymagane – podziału danych odnoszących się do wskaźników według płci, które są niezbędne do monitorowania, ewaluacji, zarządzania finansowego, weryfikacji i audytu, zgodnie z art. 125 ust. 2 lit. d) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 i art. 24 rozporządzenia delegowanego Komisji nr 480/2014.*

W celu zapewnienia realizacji wymogów określonych w pkt 4.1.1. został stworzony centralny system teleinformatyczny. Jest to system centralny. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego jest odpowiedzialny za jego utrzymanie i rozwój, umożliwia również dostęp do systemu dla wszystkich instytucji zaangażowanych we wdrażanie poszczególnych programów operacyjnych. Instytucje zaangażowane w realizację krajowych programów operacyjnych są zobowiązane do wykorzystania centralnego systemu teleinformatycznego. W odniesieniu do regionalnych programów operacyjnych poszczególne instytucje mają możliwość budowy swoich własnych rozwiązań i wykorzystania tylko niektórych funkcjonalności centralnego systemu teleinformatycznego.

Centralny system teleinformatyczny zapewnia gromadzenie danych dotyczących realizacji poszczególnych operacji, niezbędnych do celów monitorowania, ewaluacji, zarządzania finansowego, weryfikacji i audytu. W szczególności system ten zapewnia:

- obsługę operacji od momentu podpisania umowy o dofinansowanie w ramach powiązanych ze sobą funkcjonalności dotyczących naborów, wniosków o dofinansowanie, umów/decyzji o dofinansowaniu, kontroli, uczestników projektów,
- ewidencjonowanie danych dotyczących realizacji programów operacyjnych poprzez powiązanie poszczególnych operacji z poziomami wdrażania, przypisanymi celami tematycznymi i priorytetami inwestycyjnymi, wskaźnikami, funduszami, kategoriami regionów, wymiarami i kodami kategorii interwencji funduszy polityki spójności, dla których dane są gromadzone w ramach odpowiednich funkcjonalności w aplikacji głównej (SL2014),
- obsługę procesów związanych z certyfikacją wydatków, w ramach funkcjonalności dotyczących wniosków o płatność do certyfikacji, deklaracji wydatków, wniosków o płatność do KE, rocznych zestawień wydatków, rejestru obciążeń na projekcie, zaliczek, zgodnie z wymogami rozporządzenia wykonawczego (KE) nr 1011/2014, a także kontroli systemowych,

zarówno w zakresie pomocy zwrotnej, jak i bezzwrotnej. Zakres przechowywanych danych umożliwia zachowanie ścieżki audytu, zgodnie z zakresem wskazanym w art. 24 rozporządzenia delegowanego (KE) nr 480/2014 i w załączniku III do tego rozporządzenia.

Centralny system teleinformatyczny nie jest jedynie systemem rejestracyjnym. Stanowi on kompleksowe narzędzie wspomagające realizację operacji w ramach programów operacyjnych, co stanowi realizację przepisów art. 122 ust. 3 rozporządzenia 1303/2013. W skład tego narzędzia wchodzi:

- aplikacja główna (SL2014);
- aplikacja raportująca centralnego systemu teleinformatycznego (SRHD);
- system zarządzania tożsamością (SZT);
- aplikacja wspierająca obsługę projektów pomocy technicznej (SL2014-PT).

SL2014

Aplikacja główna SL2014 gwarantuje spełnienie wymogów art. 125 ust. 2 lit. d) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 i art. 24 rozporządzenia delegowanego (KE) nr 480/2014, jak również art. 122 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 poprzez:

- wsparcie bieżącego procesu zarządzania, monitorowania i oceny programów współfinansowanych z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności oraz programów realizowanych w ramach Europejskiej Współpracy Terytorialnej i Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa, dla których instytucja zarządzająca została ustanowiona na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- gromadzenie i przechowywanie danych w zakresie określonym w załączniku III rozporządzenia delegowanego (KE) nr 480/2014, w szczególności danych na temat umów o dofinansowanie, wniosków o płatność na potrzeby certyfikacji (w tym korekt wniosków o płatność), uczestników projektów,
- umożliwienie Beneficjentom rozliczania realizowanych przez nich projektów z wykorzystaniem dedykowanej funkcjonalności – Aplikacji obsługi wniosków o płatność w ramach SL2014.

SL2014 zapewnia funkcjonowanie wystandaryzowanych formularzy, obsługę procesów i komunikację pomiędzy beneficjentami i pracownikami instytucji systemu wdrażania obsługujących ich projekty, w szczególności w zakresie:

- gromadzenia i przesyłania danych dotyczących wniosków o płatność, ich weryfikacji, w tym zatwierdzania, poprawiania, odrzucania i wycofywania,
- gromadzenia i przesyłania danych dotyczących harmonogramów finansowych, ich weryfikacji w tym zatwierdzania, poprawiania i wycofywania,
- gromadzenia i przesyłania danych dotyczących uczestników działań współfinansowanych z EFS,
- gromadzenia i przesyłania danych dotyczących zamówień publicznych,
- gromadzenia i przesyłania danych dotyczących osób zatrudnionych do realizacji projektów, tzw. bazy personelu.

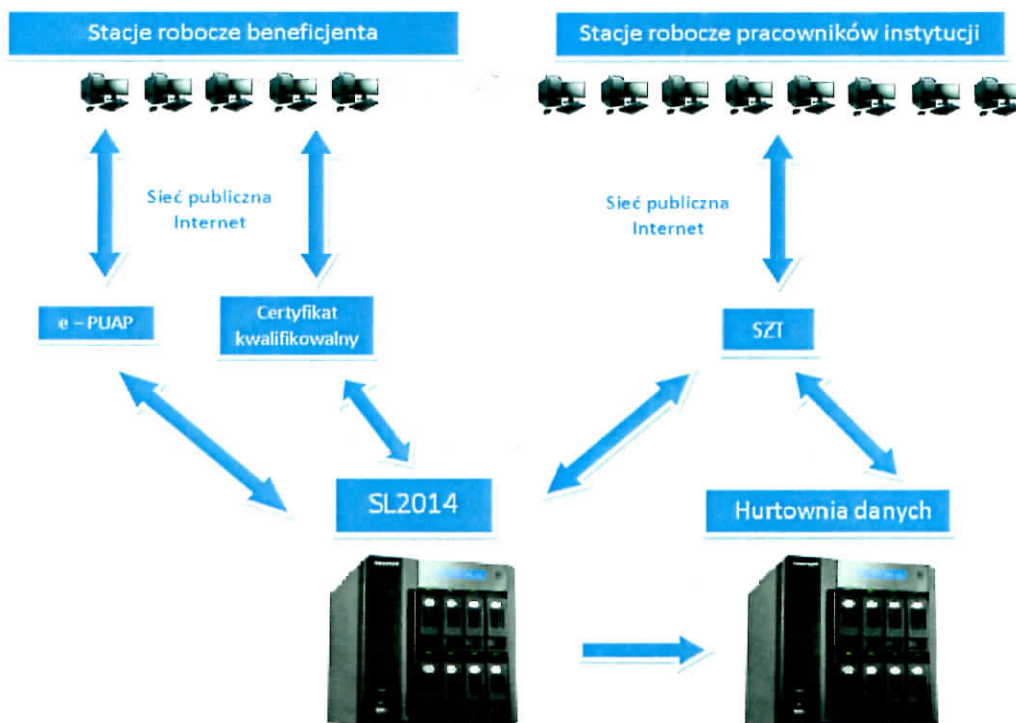
SRHD

Umożliwia tworzenie określonych raportów – bazujących na danych wprowadzonych do SL2014, między innymi w zakresie informacji o poziomie wydatkowania środków UE, prognoz wydatków, informacji o stanie wdrażania funduszy strukturalnych, informacji na temat przeprowadzonych kontroli.

SZT

System zarządzania tożsamością zapewnia spójne i bezpieczne zarządzanie tożsamością użytkowników centralnego systemu teleinformatycznego, będących pracownikami instytucji w ramach systemu wdrażania polityki spójności 2014-2020. Umożliwia on zalogowanie się do SL2014 oraz SRHD, jak również przełączanie się pomiędzy systemami, do których pracownik instytucji ma nadany dostęp.

Architektura centralnego systemu teleinformatycznego została przedstawiona na diagramie poniżej. Przepływ danych w ramach programów operacyjnych wykorzystujących SL2014 do wspierania procesów związanych z obsługą projektu od momentu podpisania umowy o dofinansowanie

Dostęp do danych gromadzonych w SL2014 mają:

- pracownicy wszystkich instytucji uczestniczących w realizacji programów operacyjnych, tj. między innymi instytucji zarządzających, instytucji pośredniczących, instytucji wdrażających, instytucji audytowej, instytucji koordynujących, w zakresie niezbędnym dla prawidłowego realizowania swoich zadań;
- beneficjenci, w zakresie danych dotyczących realizowanych przez nich projektów oraz osoby upoważnione przez beneficjentów, w ramach umowy o dofinansowanie, do rozliczania projektów w ich imieniu.

4.1.2 *Zapewnienia, aby dane, o których mowa w poprzednim punkcie, były gromadzone, wprowadzane do systemu i tam przechowywane, a dane na temat wskaźników były podzielone według płci w przypadkach wymaganych w załączniku I i II do rozporządzenia (UE) nr 1304/2013, zgodnie z art. 125 ust. 2 lit. e) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013.*

Aby zapewnić prawidłowe i terminowe spełnianie warunków, o których mowa w poprzednim punkcie, minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego zapewnia przygotowanie odpowiednich dokumentów krajowych, w tym przede wszystkim ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 oraz wytycznych horyzontalnych dotyczących:

- warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej;
- trybu i zakresu sprawozdawczości oraz monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych;
- trybu dokonywania wyboru projektów;
- kwalifikowalności wydatków w ramach programów operacyjnych;
- warunków certyfikacji oraz przygotowania prognoz wniosków o płatność do Komisji Europejskiej w ramach programów operacyjnych.

Wytyczne te są udostępniane przez ministra i obowiązują instytucje uczestniczące w realizacji programów, w szczególności instytucje: zarządzające, pośredniczące oraz wdrażające. Biorąc pod uwagę zapisy ww. wytycznych, instytucje regulują zakres współpracy z beneficjentami tak, aby zapewnić spełnienie wymogów wynikających z treści załączników I i II do rozporządzenia (UE) nr 1304/2013 i z art. 125 ust. 2 lit. e) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013.

W ramach SL2014 zaimplementowano z kolei funkcjonalności gwarantujące przechowywanie danych na temat wskaźników zgodnie z wymogami określonymi w załącznikach I i II do rozporządzenia (UE) nr 1304/2013. Dane na temat wszystkich wskaźników kluczowych są gromadzone w postaci danych słownikowych zaimplementowanych w ramach SL2014. Dane w zakresie uczestników projektów współfinansowanych z EFS są gromadzone w ramach Aplikacji obsługi wniosków o płatność w ramach SL2014. Wszystkie wskaźniki mierzące wpływ interwencji w ramach programów współfinansowanych z EFS, mogą być gromadzone w ramach centralnego systemu teleinformatycznego w podziale na pięć oraz ogółem, począwszy od etapu umowy o dofinansowanie.

4.1.3 Zapewnienia, aby istniał system, w którym rejestruje się i przechowuje, w formie elektronicznej, dokumentację księgową w odniesieniu do każdej operacji, zdolny obsługi wszystkich danych wymaganych do sporządzenia wniosków o płatność i zestawienia wydatków, w tym rozliczeń kwot podlegających odzyskaniu, kwot odzyskanych, należności nieściągalnych i kwot wycofanych po anulowaniu całości lub części wkładu na rzecz operacji lub programu operacyjnego, zgodnie z art. 126 lit. d) i art. 137 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013.

Spełnienie powyższego wymogu zostało zagwarantowane poprzez wdrożenie centralnego systemu teleinformatycznego. Poszczególne funkcjonalności centralnego systemu informatycznego podlegają wdrożeniu z uwzględnieniem terminów określonych w art. 122 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 oraz art. 32 rozporządzenia delegowanego (KE) nr 480/2014.

4.1.4 Prowadzenia w formie elektronicznej zapisów księgowych dotyczących wydatków zadeklarowanych Komisji oraz odpowiadającego im wkładu publicznego wypłaconego na rzecz beneficjentów, zgodnie z art. 126 lit. g) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013.

We wszystkich instytucjach zarządzających, instytucjach pośredniczących, instytucjach wdrażających w ramach programów operacyjnych spełniono powyższy warunek poprzez wykorzystanie centralnego systemu teleinformatycznego do gromadzenia danych związanych z przepływami środków finansowych w ramach programów operacyjnych, w tym danych dotyczących wydatków zadeklarowanych do KE. Niezależnie od powyższego instytucje mogą prowadzić ewidencje pozabilansową wspomnianych środków w ramach własnych systemów księgowych.

4.1.5 Prowadzenia ewidencji kwot podlegających odzyskaniu i kwot wycofanych po anulowaniu całości lub części wkładu na rzecz operacji, zgodnie z art. 126 lit. h) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013.

Instytucja Zarządzająca w przedłożonej Deklaracji wydatków do Instytucji Certyfikującej zobowiązana jest również wykazać obciążenia na projekcie – czyli dane dotyczące kwot podlegających procedurze odzyskania, kwot wycofanych oraz odzyskanych, a także zwróconych zaliczek certyfikowanych do Komisji Europejskiej. Podstawowym narzędziem informatycznym służącym gromadzeniu powyższych danych finansowych jest SL2014. To dzięki rozwiązaniom zaimplementowanym w module „Rejestr obciążeń na projekcie” istnieje możliwość wypełnienia wymogów wynikających:

- z lit. d) art. 126 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r., zgodnie z którym Instytucja Certyfikująca programu operacyjnego zapewnia, by istniał system, w którym rejestruje się i przechowuje, w formie elektronicznej, dokumentację księgową w odniesieniu do każdej operacji, zdolny do obsługi wszystkich danych wymaganych do sporządzenia wniosków o płatność i zestawienia wydatków, w tym rozliczeń kwot podlegających odzyskaniu, kwot odzyskanych i kwot wycofanych po anulowaniu całości lub części wkładu na rzecz operacji lub programu operacyjnego,

- lit. h) ww. Rozporządzenia, zgodnie z którym Instytucja certyfikująca programu operacyjnego odpowiada w szczególności za prowadzenie ewidencji kwot podlegających procedurze odzyskiwania i kwot wycofanych po anulowaniu całości lub części wkładu dla operacji.

W SL2014, w Module „Rejestr obciążeń na projekcie”, komórki wdrażające RPO L2020 zobowiązane są również prowadzić rejestr odsetek należnych państwu członkowskiemu oraz odsetek karnych należnych Komisji Europejskiej.

Mając na uwadze powyższe, Instytucja Certyfikująca, weryfikując poprawność Deklaracji wydatków i przygotowując wniosek o płatność okresową do Komisji Europejskiej wykorzystuje zarejestrowane dane w SL2014 w Module „Rejestr obciążeń na projekcie” poprzez wygenerowanie raportu z SRHD, stanowiących kompleksową ewidencję kwot podlegających odzyskaniu i kwot wycofanych po anulowaniu całości lub części wkładu na rzecz operacji. Kwoty odzyskane są zwracane do budżetu Unii przed zamknięciem programu operacyjnego poprzez potrącenie ich z następnego zestawienia wydatków.

4.1.6 Prowadzenia ewidencji kwot odnoszących się do operacji zawieszonych w wyniku postępowania prawnego lub odwołania administracyjnego o skutku zawieszającym.

Obowiązek jest realizowany poprzez wdrożenie odpowiedniej funkcjonalności w ramach aplikacji głównej centralnego systemu teleinformatycznego tj. SL2014 z uwzględnieniem terminów określonych w art. 122 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 oraz art. 32 rozporządzenia delegowanego (KE) nr 480/2014.

4.1.7 Informacji o gotowości systemów do działania i ich zdolności do zapewniania wiarygodnej rejestracji danych, o których mowa powyżej.

Funkcjonalności centralnego systemu teleinformatycznego są wdrażane w zakresie zgodnym z wymogami art. 24 rozporządzenia delegowanego (KE) nr 480/2014 i załącznika III do tego rozporządzenia i w terminach wskazanych w art. 32 tego rozporządzenia oraz w art. 122 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013. Według stanu na 1.12.2014 r. zrealizowano funkcjonalności, obecnie wdrażane w wersji produkcyjnej we właściwej instytucji, umożliwiające gromadzenie danych określonych w załączniku III, z wyjątkiem z wyjątkiem pól 23–40, 71–78 oraz 91–105, które zostaną zrealizowane

z uwzględnieniem wymogów art. 32 rozporządzenia delegowanego (KE) nr 480/2014.

4.2 Opis procedur weryfikujących bezpieczeństwo systemów informatycznych.

Bezpieczeństwo informacji osiąga się poprzez wdrożenie odpowiedniego zbioru zabezpieczeń, w tym polityki, procesów, procedur, struktur organizacyjnych oraz funkcji realizowanych przez oprogramowanie i urządzenia. Zabezpieczenia te powinny być ustanawiane, wdrażane, monitorowane, weryfikowane i w miarę potrzeb ulepszone tak, aby zapewniały spełnienie poszczególnych celów związanych z bezpieczeństwem oraz prowadzoną działalnością organizacji. System Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji, określony w ISO/IEC 27001, zawiera całościowe, skoordynowane spojrzenie na ryzyko w bezpieczeństwie informacji w organizacji, w celu wdrożenia kompleksowego zestawu zabezpieczeń informacji w ramach spójnego systemu zarządzania.

Zgodnie z art. 11 rozporządzenia (UE) nr 821/2014, system jest chroniony za pomocą odpowiednich środków bezpieczeństwa, zapewniających poufność dokumentów, ochronę systemów informacyjnych i ochronę danych osobowych. Środki te są zgodne z normami międzynarodowymi (ISO/IEC 27001) i krajowymi wymaganiami prawnymi (Krajowe Ramy Interoperacyjności). Środki bezpieczeństwa chronią sieci i urządzenia do transmisji w których system wchodzi w interakcje z innymi modułami i systemami.

Na procedury weryfikujące bezpieczeństwo systemów informatycznych składają się:

Oznaczenie	Nazwa
C-Pr-01	Scenariusze testowe
C-Pr-05	Procedura reagowania na incydenty
M-In-02	Instrukcja Zarządzania systemem informatycznym do przetwarzania danych osobowych
M-Pr-04	Procedura postępowania w przypadku awarii SL2014 zgłoszonej przez Użytkowników B
M-Pr-05	Procedura postępowania w przypadku zgłoszenia awarii SL2014 przez Użytkowników I
M-Pr-06	Procedura postępowania w przypadku wystąpienia awarii ePUAP
M-Pr-07	Procedura przeglądów aktywności Użytkowników I
M-Pr-13	Procedura zgłaszania zatwierdzonych zmian w strukturze programu operacyjnego
M-Pr-14	Procedura przeprowadzania audytów jakości danych w SL2014
M-Pr-20	Procedura przeglądu stanu bezpieczeństwa informacji w systemach teleinformatycznych MliR
M-Pr-22	Procedura reagowania na podatności
M-Pr-23	Procedura obsługi zgłoszeń w Service Desk centralnego systemu teleinformatycznego
M-Pr-28	Aktualizacja planu ciągłości działania
Zal_F pkt. F-5	Procedura monitorowania podatności ComArch S.A.
SZBI/CST/P-03	Procedura zarządzania ryzykiem bezpieczeństwa aktywów informacyjnych
SZBI/CST/P-06	Procedura monitorowania wydajności, podatności i pojemności

SZBI/CST/P-07	Monitoring i ocena systemu
SZBI/CST/P-09	Procedura zarządzania konfiguracją i zmianą CST
SZBI/CST/P-11	Procedura obsługi zgłoszeń w Service Desk centralnego systemu teleinformatycznego
SZBI/CST/P-12	Procedura archiwizacji produktów w procesie rozwoju oprogramowania CST
SZBI/CST/I-01	Wytyczne do zarządzania usługami IT w systemie CST świadczonymi przez firmę zewnętrzną

Wymienione powyżej procedury pozwalają na pełną i efektywną ocenę stanu bezpieczeństwa i ochrony danych centralnego systemu teleinformatycznego, jak również odniesienie uzyskanego poziomu zabezpieczeń do pozostałych elementów systemu. Uzyskane zapisy, dane, zestawienia w postaci okresowych, zgodnych z planem i wymaganiami raportów przekazywanych do analiz realizują wymagane w kryteriach desygnacji wymagania z obszaru monitoringu bezpieczeństwa SL2014 (załącznik XIII do rozporządzenia (UE) nr 1303/2013). Raportowane dane szczegółowe z audytu jakości systemu, liczby incydentów w systemie, poziomu dostępności, wydajności, rozliczania aktywności użytkowników pozwalają na opracowanie okresowego lub rocznego syntetycznego raportu stanu funkcjonowania centralnego systemu teleinformatycznego oraz opracowanie wymaganych działań naprawczych lub korygujących eliminujących powtórzenie się incydentów które już zaistniały wraz z redukcją zidentyfikowanych ryzyk działania systemu. Działania te spełniają wymogi obowiązującego prawa krajowego w obszarze bezpieczeństwa (Krajowe Ramy Interoperacyjności), wymagań prawa unijnego w zakresie nadzoru i monitoringu Programów Operacyjnych a także norm ISO w tym głównie typoszeregu ISO 27001. Sposób nadzoru i monitoringu systemu pozwolił na osiągnięcie gotowości systemu do podjęcia procesu certyfikacji systemu na zgodność z normą PN ISO/IEC 27001:2014. W 2015 r został przeprowadzony proces certyfikacyjny centralnego systemu teleinformatycznego, którego wynikiem było przyznanie certyfikatu systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji wg PN ISO/IEC 27001:2014.

4.3 Opis aktualnego stanu spełnienia wymogów określonych w art. 122 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013.

Funkcjonalności centralnego systemu teleinformatycznego są wdrażane zgodnie z zakresem i terminami określonymi w art. 122 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, art. 24 rozporządzenia delegowanego (KE) nr 480/2014 i załącznika III do tego rozporządzenia. Według stanu na 1.12.2014 r. system jest gotowy do wykorzystania przez użytkowników w obszarze objętym przepisami art. 122 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013.

5. System ewaluacji

Instytucja Zarządzająca odpowiada za prowadzenie ewaluacji (oceny) Programu. Zgodnie z art. 47 rozporządzenia ramowego ewaluację przeprowadza się w celu poprawy jakości projektowania i realizacji programów, jak również w celu analizy ich efektywności, skuteczności oraz ich wpływu. Dla perspektywy finansowej 2014-2020 prowadzone będą następujące rodzaje ewaluacji:

- Ewaluacja ex ante, przeprowadzana w celu poprawy jakości programowania, przekazywana do Komisji Europejskiej wraz ze streszczeniem w tym samym czasie co Program.
- Ewaluacje bieżące oceniające trafność, skuteczność oraz efektywność Programu, realizowane podczas realizacji Programu
- Ewaluacja ex post, przeprowadzona będzie nie później do 31 grudnia 2023. Realizowana będzie przez KE we współpracy z Państwem członkowskim i Instytucją Zarządzającą RPO-L2020. Obejmie skuteczność i efektywność Programu, jak również jego wkład w realizację strategii Europa 2020.

Szczegółowy plan działań z zakresu ewaluacji Programu zawarty jest w planie ewaluacji. Instytucja Zarządzająca sporządza plan ewaluacji i przedstawia go na posiedzeniu Komitetu Monitorującego nie później niż rok po przyjęciu Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubuskiego na lata 2014-2020. Plan ewaluacji stanowi podstawę organizacji oceny programu w trakcie jego trwania. Plan ewaluacji składa się z następujących elementów: 1) listy tematów badań ewaluacyjnych wraz z uzasadnieniem ich realizacji, 2) metod przewidzianych do zastosowania wraz z określeniem zapotrzebowania na dane, 3) sposobów zapewnienia dostarczenia odpowiedniego zakresu danych na użytek ewaluacji, 4) harmonogramu procesu ewaluacji, 5) sposobów komunikacji wyników ewaluacji, 6) zasobów ludzkich, 7) budżetu oraz 8) planu szkoleń. Instytucja Zarządzająca odpowiedzialna jest za przeprowadzanie oceny w trakcie trwania okresu programowania w tym oceny w celu analizy efektywności, skuteczności i wpływu Programu. Co najmniej raz podczas okresu programowania ocena obejmie analizę sposobu, w jaki wsparcie z funduszy przyczyniło się do osiągnięcia celów w odniesieniu do każdego priorytetu. W trakcie realizacji procesu ewaluacji Regionalnego Programu Operacyjnego Instytucja Zarządzająca współpracuje z Krajową Jednostką Ewaluacji (KJE). Realizacja planów ewaluacji podlega monitorowaniu przez KE oraz - dodatkowo - przez KJE. Instytucja Zarządzająca zobowiązana jest do raportowania wyżej wymienionym podmiotom postępów z realizacji planu ewaluacji w tym m.in. stopnia wdrożonych rekomendacji.

Za przeprowadzanie ewaluacji na poziomie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubuskiego na lata 2014-2020 i wypracowanie standardów oraz koordynację działań w zakresie ewaluacji prowadzonych w ramach poszczególnych priorytetów odpowiedzialny jest Wydział Monitorowania i Ewaluacji (DIZ.III) w Departamencie Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym, które wykonuje zadania przypisane Jednostce ewaluacyjnej w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Lubuskiego.

Komitet Monitorujący jest włączony w realizację procesu ewaluacji. Rolą Komitetu jest akceptacja planu ewaluacji (oraz jego ewentualnych zmian), a także analiza postępu realizacji planu oraz uczestnictwo w pracach grupy ds. ewaluacji. W ramach prac Komitetu analizowane są wyniki badań ewaluacyjnych oraz sposób ich wykorzystania, a także monitorowana jest realizacja zasady partnerstwa w procesie ewaluacji. W proces ewaluacji, na różnych jej etapach, włączani są aktywnie członkowie Komitetu Monitorującego. Badania ewaluacyjne są przeprowadzane przez funkcjonalnie niezależnych ekspertów. Niezależność funkcjonalna zapewniona będzie poprzez zlecenie badań ewaluacyjnych zgodnie z przepisami obejmującymi zamówienia publiczne, a w przypadku analiz wykonywanych w ramach Instytucji Zarządzającej, gdy ich zakres tematyczny będzie obejmować funkcjonowanie IZ, także z zachowaniem zasady rozdzielenia funkcji jednostek oceniających i podlegających ocenie. Aby zapewnić prawidłową realizację procesu ewaluacji Instytucja Zarządzająca zapewnia odpowiednie

zasoby, w tym w szczególności odpowiedni potencjał kadrowy i organizacyjny. Wszystkie oceny będą poddawane do publicznej wiadomości w całości.

6. Informacja i promocja

Strategia komunikacji Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020

IZ opracowuje Strategię komunikacji Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020.

Strategia komunikacji Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020 (Strategia komunikacji RPO-L2020) jest podstawowym dokumentem programującym sposób i metody prowadzenia działań informacyjno-promocyjnych na lata 2014-2020 w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020.

Strategia komunikacji jest opracowywana przez Departament Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym, a następnie przekazywana do akceptacji IK UP w terminie do 3 miesięcy od przyjęcia RPO-Lubuskie 2020 przez Komisję Europejską. Po uzyskaniu akceptacji IK UP, Strategia komunikacji RPO-Lubuskie 2020 jest przedkładana do zatwierdzenia Komitetowi Monitorującemu w terminie 6 miesięcy od przyjęcia RPO-Lubuskie 2020.

Komitet Monitorujący zatwierdza Strategię komunikacji RPO-L2020 po zatwierdzeniu Strategii komunikacji Polityki Spójności przez Komitet Monitorujący Program Operacyjny Pomoc Techniczna (KM PO PT).

Jeśli KM nie zatwierdzi Strategii komunikacji RPO-L2020, IZ po dokonaniu uzgodnień i wyjaśnieniu uwag KM wprowadza odpowiednie poprawki. Następnie uzgadnia nową wersję dokumentu z IK UP, po czym ponownie przedkłada dokument do zatwierdzenia przez KM.

IZ zamieszcza Strategię komunikacji RPO-L2020 na Portalu Funduszy Europejskich oraz na stronie internetowej RPO-Lubuskie 2020.

W razie konieczności IZ może dokonać zmiany Strategii komunikacji podczas okresu programowania. Zmieniona wersja jest przedkładana do zatwierdzenia IK UP oraz KM.

IZ co najmniej raz do roku informuje KM o postępach w realizacji Strategii komunikacji RPO-L2020.

Roczne Plany Działań Informacyjnych i Promocyjnych RPO – Lubuskie 2020

Roczne plany działań informacyjnych i promocyjnych (RPD) są dokumentami wykonawczymi Strategii komunikacji Polityki Spójności oraz Strategii komunikacji RPO – Lubuskie 2020 na dany rok kalendarzowy.

Roczne plany działań informacyjnych i promocyjnych RPO-L2020 zawierają m.in.: cel strategiczny programu oraz cel nadrzędny i cele szczegółowe Strategii komunikacji, najważniejsze zadania do realizacji w danym roku, wskaźniki realizacji celów Strategii komunikacji oraz szczegółowy opis działania informacyjno-promocyjnego o szerokim zasięgu.

Roczne plany działań informacyjnych i promocyjnych są opracowywane przez Departament Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym i są przekazywane do akceptacji IK UP.

Prace nad projektem RPD uwzględniają fakt, że do końca roku IZ informuje KM o działaniach informacyjnych i promocyjnych, zaplanowanych na kolejny rok.

RPD RPO-L2020 może podlegać aktualizacji. Liczba ewentualnych aktualizacji RPD nie może przekroczyć trzech.

IZ informuje KM o planowanych działaniach informacyjnych i komunikacyjnych, które mają zostać przeprowadzone w następnym roku. Komitet Monitorujący, jeżeli uzna to za stosowne, wydaje opinię na temat działań planowanych na następny rok.